

COLECȚIE COORDONATĂ DE **BOGDAN-ALEXANDRU STĂNESCU**

Anansi
CONTEMPORAN

HERVÉ
LE TELLIER

Anomalia

Traducere din limba franceză și note de
Mădălina Ghiu

I

La fel de negru precum cerul¹

(martie - iunie 2021)

Există un lucru admirabil, care depășește întotdeauna cunoașterea, inteligența și chiar și geniul, acesta este incapacitatea de a înțelege.

Anomalia,
VICTOR MIESEL

¹ Titlurile celor trei părți ale romanului sunt toate versuri din poeme de Raymond Queneau.

BLAKE

Să ucizi pe cineva e o nimica toată. Trebuie să observi, să supraveghezi, să reflectezi mult, iar în momentul acela să străpungi nimicul. *Voilà*. Să străpungi nimicul. Să-ți devină clar că universul se îngustează, se îngustează până când se concentrează în țeava armei sau în vârful cuțitului. Asta e tot. Să nu-ți pui întrebări, să nu te lași mânat de furie, să-ți alegi pașii de urmat, să acționezi metodic. Blake știe să facă asta, și încă de atât de mult timp, încât nu mai ține minte când a început să știe. După aceea, restul vine de la sine.

Blake își trăiește viața din moartea altora. Vă rog, fără lecții de morală. Dacă vrem să discutăm etic, el este gata să răspundă statistic. Pentru că — și Blake își cere scuze —, atunci când un ministru al Sănătății reduce bugetul, taie de pe listă aici un computer tomograf, acolo, un medic, dincolo, o unitate de terapie intensivă, bănuiește că scurtează bine de tot existența a mii de necunoscuți. Responsabil, nevinovat, vechea arie. Blake este opusul. Și, de altfel, nici nu trebuie să se justifice, nu-i pasă.

A ucide nu este o vocație, este o dispoziție. O stare sufletească, dacă preferați. Blake are unsprezece ani și nu se numește de fapt Blake. Este lângă mama lui, în Peugeot, pe un drum departamental, aproape de Bordeaux. Mama nu conduce prea repede, un câine traversează șoseaua, impactul abia se simte, mama țipă, frânează prea brusc,

mașina alunecă în zigzag, motorul se blochează. Stai în mașină, dragul meu, Doamne, stai în mașină. Blake nu se supune, își urmează mama. E un collie cu blană cenușie, șocul i-a zdrobit pieptul, sângele i se scurge pe lateral, dar nu este mort, geme, zici că e un plâns de bebeluș. Mama aleargă de colo-colo panicată, îi pune lui Blake mâinile la ochi, bâlbăie cuvinte incoerente, vrea să sune la ambulanță, Dar, mamă, e o potaie, e doar o potaie. Collie-ul gâfâie pe asfaltul crăpat, corpul său răsucit capătă un unghi ciudat, e scuturat de zvâcniri din ce în ce mai slabe, agonizează sub ochii lui Blake, iar Blake urmărește plin de curiozitate cum viața părăsește trupul animalului. S-a terminat. Băiatul mimează puțin tristețea, mă rog, ceea ce își imaginează el că este tristețea, ca să nu o îngrijoreze pe mama, dar nu simte nimic. Mama rămâne pe loc, înghețată în fața micului cadavru, Blake, nerăbdător, o trage de mânecă, Mamă, haide, n-are rost să rămâi acolo, e mort, nu vezi, să mergem, voi întârzia la fotbal.

A ucide este, de asemenea, o chestiune de aptitudine. Blake constată că este dotat în ziua în care unchiul său Charles îl ia cu el la vânătoare. Trei lovituri, trei iepuri, un adevărat talent. Țintește rapid și precis, știe să se adapteze la cele mai proaste carabine, putrede, la puștile cel mai prost reglate. Fetele îl târâsc pe la bâlciuri, Hai, te rog, vreau girafa, elefantul, Game Boy-ul, da, hai, încă o dată!, iar Blake împarte jucării de pluș, console de jocuri, devine teroarea poligoanelor, înainte de a decide să facă asta cu discreție. Lui Blake îi place, de asemenea, ceea ce-l învață unchiul Charles: să taie gâtul căprioarelor și să tranșeze iepurii. Să fim înțeleși: nu-i face plăcere să ucidă sau să dea gata animalul rănit. Nu este un vicios. Nu, îi place gestul

tehnic, rutina impecabilă, care se instalează cu ajutorul repetiției.

Blake are douăzeci de ani și, sub numele său autentic francezesc, Lipowski, Farsati sau Martin, este înscris la o școală pentru hotelieri, dintr-un orașel din Alpi. Nu este o alegere la întâmplare, atenție, ar fi putut face orice, îi plăceau și electronica, și programarea, era talentat la limbi străine, ehe, engleza, i-a fost suficient doar un stagiu de trei luni la Lang's din Londra ca s-o vorbească aproape fără accent. Însă, mai presus de toate, Blake preferă să gătească, pentru momentele goale din timpul preparării unei rețete, minutele care se scurg fără grabă, chiar în agitația febrilă a unei bucătării, secundele lungi și calme, în care privești cum se topește untul în tigaie, se căleşte ceapa albă, se bat spumă albușurile pentru sufleu. Adoră mirosurile și mirodeniile, adoră să creeze un aranjament de culori și arome într-o farfurie. Poate că ar fi fost cel mai strălucit elev din școală. Totuși, la naiba, Lipowski (sau Farsati sau Martin), nu ar strica deloc să te porți puțin mai amabil cu clienții. E în fișa postului, în fișa postului, auzi, Lipowski (sau Farsati sau Martin)!

Într-o seară, într-un bar, un tip beat rău îi spune că vrea să omoare pe cineva. Probabil are un motiv întemeiat pentru asta, o chestie la slujbă, vreo femeie, dar lui Blake nu-i pasă.

— Ai face asta pentru lovele?

— Ești țicnit, răspunde Blake. Complet țicnit.

— Te plătesc, și-ncă gras.

Suma pe care i-o propune are trei zerouri. Blake se prăpădește de râs.

— Nu. Glumești?

Blake bea fără grabă, așteaptă momentul prielnic. Tipul s-a prăbușit pe teigheaua barului, Blake îl scutură.

— Ascultă, cunosc pe cineva care ar face-o. Pentru dublul sumei. Nu l-am întâlnit niciodată. Îți spun mâine cum să dai de el, dar, după, nu-mi mai vorbești niciodată despre asta, OK?

În acea noapte, Blake îl inventează pe Blake. De la William Blake, pe care l-a citit după ce a văzut *Dragonul roșu*, filmul cu Anthony Hopkins, și pentru că i-a plăcut o poezie: „Și am sărit în această lume plină de primejdii: Neajutorat, gol și țipând îngrozitor / Ca un demon ascuns într-un nor”¹. Și apoi Blake — *black* și *lake*, negru și lac — îi e pe plac.

Începând de a doua zi, un server din America de Nord primește adresa de e-mail a unui anumit *blake.mick.22*, creată într-o cafenea din Geneva, Blake cumpără, cu bani gheață, de la un necunoscut, un laptop de ocazie, își procură un Nokia vechi și o cartelă *prepay*, o cameră foto, un teleobiectiv. Odată echipat, ucenicul bucătar îi dă tipului contactul celui „Blake”, „fără nicio garanție că adresa e încă valabilă”, și așteaptă. Trei zile mai târziu, bărbatul de la bar îi trimite lui Blake un mesaj alambicat, din care își dai seama că are rezerve față de el. Pune întrebări. Caută un punct vulnerabil. Lasă, din timp în timp, să treacă o zi între două schimburi de mesaje. Blake vorbește despre țință, despre logistică, despre termenul de livrare și aceste precauții reușesc să-l liniștească. Cad de acord, Blake revendică jumătate din avans: sunt deja patru zerouri. Când

¹ Versuri din prima strofă a poemului „Infant sorrow”, al lui William Blake: „My mother groan'd, my father wept, / Into the dangerous world I leapt; / Helpless, naked, piping loud, / Like a fiend hid in a cloud”.

bărbatul îi spune că vrea să semene a „moarte naturală”, Blake dublează suma și cere o lună la dispoziție. Convins de acum că are de-a face cu un profesionist, tipul acceptă toate condițiile.

Este pentru prima dată, iar Blake se pregătește. E deja extrem de meticolos, prudent, ingenios. A văzut atât de multe filme. Este de neimaginat cât le datorează asasinii plătiți scenariștilor de la Hollywood. Încă de la începutul carierei sale, banii pentru comandă, informațiile despre contract le va primi într-o pungă de plastic, abandonată într-un loc care urmează a fi stabilit, într-un autobuz, un fast-food, un șantier, un coș de gunoi, un parc. Se vor evita zonele prea izolate, unde poate fi văzut doar el, locurile prea publice, unde nu l-ar repera nimeni. Va fi acolo cu câteva ore înainte, supraveghind împrejurimile. Va purta mănuși, glugă, pălărie, ochelari, își va vopsi părul, va învăța să-și pună peruci, să-și sugă obrazii, să îi umfle, va avea zeci de plăcuțe de înmatriculare, din toate țările. Cu timpul, Blake va învăța să arunce cu cuțitul, *half-spin* sau *full-spin*, în funcție de distanță, să confecționeze o bombă, să extragă dintr-o meduză o otrăvă care nu poate fi identificată în laborator, va ști să monteze și să demonteze în câteva secunde un Browning de 9 mm, un Glock 43, va fi plătit și își va cumpăra armele cu bitcoini, această criptomonedă cu trasee imposibil de detectat. Își va crea propriul site pe deepweb, iar darknetul va deveni un joc pentru el. Pentru că există tutoriale pentru absolut orice pe internet. Trebuie doar să cauți.

Așadar, ținta lui este un bărbat de cincizeci de ani, Blake primește fotografia lui, numele, dar decide să-i spună Ken. Da, așa cum îl cheamă pe soțul păpușii Barbie. O bună alegere: Ken, asta nu-i conferă cu totul o existență.

Ken trăiește singur, iar asta e deja un început bun, își spune Blake, pentru că, dacă ar fi căsătorit și ar avea trei copii, nu s-ar ivi prea ușor vreo ocazie. Mai rămâne problema că, la această vârstă, o moarte naturală lasă puține opțiuni: un accident de mașină, o scurgere de gaze, un atac de cord, o cădere accidentală. Punct. Să taie frânele sau să facă manevre pe la direcție Blake nu este încă în stare și nici nu știe cum să-și procure clorură de potasiu, ca să provoace un stop cardiac; cât despre asfixierea cu gaze, nu are nicio idee. Rămâne căderea. Zece mii de morți pe an. În principal oameni în vârstă, dar ne vom descurca cu asta. Și Ken poate fi cu greu considerat sportiv, o luptă iese din discuție.

Ken locuiește într-un F3¹, la parterul unei vile de lângă Annemasse². Timp de trei săptămâni, Blake nu face altceva decât să supravegheze sau să construiască planuri. Din avansul primit, a cumpărat o camionetă Renault veche, a amenajat-o într-un mod rudimentar, un scaun, o saltea, baterii suplimentare pentru iluminat, și s-a instalat într-o parcare pustie, cu vedere la ansamblul de locuințe, chiar spre apartamentul lui. În fiecare zi, Ken pleacă pe la opt și jumătate, trece granița elvețiană, apoi se întoarce de la serviciu în jurul orei nouă seara. În weekend, se întâlnește uneori cu o femeie, o profesoară de franceză în Bonneville, la vreo zece kilometri de aici. Marți este cea mai ritualizată, cea mai previzibilă zi. Ken se întoarce mai devreme, pleacă imediat la sală, se întoarce două ore mai târziu, stă în baie în jur de douăzeci de minute, apoi ia

¹ Un F3 este un apartament cu living mare, de peste 30 de metri pătrați, un dormitor, o bucatărie și o baie.

² Annemasse este un oraș din departamentul Haute-Savoie, situat la frontiera Franței cu Elveția, la opt kilometri de Geneva.

cina în fața televizorului, întârzie la computer și se culcă. Pe marți seara deci. Îi trimite un mesaj clientului, conform codului lor: „Luni, ora douăzeci!”. Cu o zi mai puțin, cu două ore mai puțin. Angajatorul va avea un alibi pentru marți la ora 22:00.

Cu o săptămână înainte de ziua stabilită, Blake comandă o pizza pentru a-i fi livrată lui Ken. Curierul sună, Ken deschide fără ezitare ușa, vorbește mirat cu angajatul, care pleacă cu cutia. Blake nu are nevoie să afle mai multe.

Marțea următoare, sosește chiar el pe palier cu o cutie de pizza, examinează strada pustie pentru o clipă, își trage protecțiile antiderapante peste pantofi, își verifică mânușile și așteaptă o clipă, ca să sune la ușă în momentul în care Ken iese din duș. Ken deschide, în halat de baie, oftează când vede cutia de pizza în mâinile curierului. Dar, înainte să apuce să spună un cuvânt, cutia goală cade, iar Blake îl împunge în piept cu capetele a două bastoane cu electroșocuri. Ken cade în genunchi electrocutat, Blake se lasă în jos odată cu el și continuă să apese timp de zece secunde, până când Ken nu mai mișcă. Producătorul promitea opt milioane de volți, Blake a testat pe sine cu un singur baston și aproape că și-a pierdut cunoștința. Acum târăște până la baie un Ken gemând, cu bale la gură, mai descarcă o dată bastonul, ca să fie sigur, și, dintr-o singură mișcare, de o violență uluitoare — gest pe care l-a repetat de zeci de ori cu nuci de cocos —, apucă capul lui Ken în mâini, îl ridică în timp ce îl ține de temple, îl împinge înapoi cu toată puterea: craniul se sfărâmă de muchia rezervorului, un romb de gresie se sparge de la izbitură. Sângele se răspândește imediat, roșu-aprins și vâscos ca oja, cu mirosul său cunoscut, de rugină fierbinte, gura rămâne deschisă, ca la proști, ochii

pironesc, larg deschiși, tavanul. Blake întredeschide halatul: șocurile electrice nu au lăsat nicio urmă. Aranjează corpul cât de bine poate, în funcție de traiectoria ipotetică impusă de gravitație după o alunecare tragică.

Și, când se ridică, admirându-și munca, simte o nevoie teribilă să facă pipi. Blake nu s-ar fi gândit niciodată la asta. Trebuie spus că, în filme, criminalul nu face pipi. Nevoia este atât de urgentă, încât chiar se gândește să se ușureze în veceu, chit că asta înseamnă să curețe temeinic după aceea. Dar, dacă polițaii încep să fie ceva mai inteligenți sau pur și simplu să acționeze sistematic, pentru a respecta metodic procedura, vor găsi ADN. Inevitabil. Ei bine, asta își spune Blake în sinea lui. Așadar, în ciuda faptului că vezica urinară îl imploră, el își urmărește planul, schimonosindu-se din cauza torturii. Ia săpunul, îl apasă puternic pe călcâiul lui Ken, îl strivește de gresie, lasă o urmă și îl aruncă pe axa presupusei alunecări: săpunul ricoșează și nimerește în spatele toaletei. Perfect. Descoperirea lui îl va încânta pe anchetator, foarte fericit că a rezolvat enigma. Blake reglează dușul la maximum pe apă caldă, îi dă drumul, direcționează jetul către fața și pieptul cadavrului, evitând orice contact cu apa aburindă, și iese din baie.

Blake aleargă la fereastră, trage perdelele, inspectează încăperea pentru ultima oară. Nu există niciun indiciu că un corp a fost târât câțiva metri, iar apa rozalie începe să inunde podeaua. Computerul este aprins, ecranul afișează imagini cu gazon englezesc și peluze de flori. Ken era pasionat de grădinărit. Blake părăsește complexul, își scoate mănușile, se îndreaptă fără grabă spre scuterul parcat la două sute de metri distanță. Demarcă, parcurge un

kilometru, se oprește să facă în sfârșit pipi. La naiba, încă mai poartă protecțiile negre din bumbac.

Două zile mai târziu, un coleg îngrijorat va anunța poliția, care va descoperi moartea accidentală a lui Samuel Tadler. Blake primește restul de bani în aceeași zi.

Toate acestea s-au întâmplat cu mult timp în urmă. De atunci, Blake și-a construit două vieți. Într-una, este invizibil, acționează sub douăzeci de nume și la fel de multe prenume, cu pașapoartele corespunzătoare, de orice naționalitate, inclusiv cu date biometrice reale, da, este mai ușor decât ne închipuim. În cealaltă, sub numele de Jo, conduce o întreprindere pariziană care livrează mâncăruri vegetariene la domiciliu, cu sucursale în Bordeaux, Lyon și acum Berlin și New York. Colaboratoarea lui, Flora, care îi este și soție, și cei doi copii ai lor se plâng că pleacă prea des în călătorii și uneori pentru prea mult timp. Este adevărat.

*

21 martie 2021
Quogue, New York State

În această zi de 21 martie, Blake face mișcare. Aleargă prin ploaia mărunță, pe nisipul umed. Păr lung și blond, bandană, ochelari negri, trening galben și albastru, invizibilitatea pestriță a practicanților de jogging. A sosit la New York acum zece zile, cu pașaport australian. Zborul transatlantic a fost atât de oribil, încât a crezut că de data asta i-a sunat ceasul și că Cerul pretindea răzbunare pentru toate contractele lui. Într-un gol nesfârșit de aer, peruca lui blondă aproape că i-a părăsit țeastă. Și iată că au trecut

nouă zile de când își face zilnic cei trei kilometri de plajă, sub un cer cenușiu, în Quogue, prin fața șandramalelor de zece milioane de dolari, pe puțin. Fuseseră amenajate niște dune, botezate Dune Road, ca să fie clar pentru toată lumea, au plantat pini și stuf, ca nicio vilă să nu aibă vedere la vecini, astfel încât fiecare proprietar să nu se poată îndoii că el este singurul proprietar al întregului ocean. Blake aleargă cu pas suplu, fără grabă și, dintr-odată, ca în fiecare zi, la aceeași oră, se oprește în fața unei minunate case placate cu lemn de sequoia, cu pereți generoși de sticlă și cu o terasă prelungită cu o scară care duce la mare. Simulează dificultăți de respirație, se îndoie de mijloc sub efectul unei împunsături laterale imaginare și, la fel ca în fiecare zi, ridică capul și îi face cu mâna unui bărbat din depărtare, un tip la vreo cincizeci de ani, cam dolofan, care-și bea cafeaua sub copertină, sprijinit în coate pe balustradă. Un bărbat mai tânăr, înalt, brunet, cu părul scurt, îi ține companie. Stă retras, cu spatele lipit de perețele placat, cu un aer preocupat, fără să scape țărmlul din privire. Sub sacou, un toc de pistol invizibil umflă stofa în partea stângă. Un dreptaci. Astăzi, pentru a doua oară în această săptămână, Blake se îndreaptă către ei zâmbind, în timp ce avansează pe cărarea nisipoasă, printre tufele de drobiță și iarba joasă.

Cu o mișcare calculată, Blake se întinde, cascade, scoate un prosop din rucsac, își tamponează fața, apoi scoate un termos, bea îndelung o înghițitură de ceai rece. Așteaptă ca bărbatul mai în vârstă să i se adreseze.

— Bună, Dan. E totul în regulă?

— Bună, Franck, spune Dan-Blake, care încă gâfâie, schimonosindu-se din cauza unui presupus cârcel.